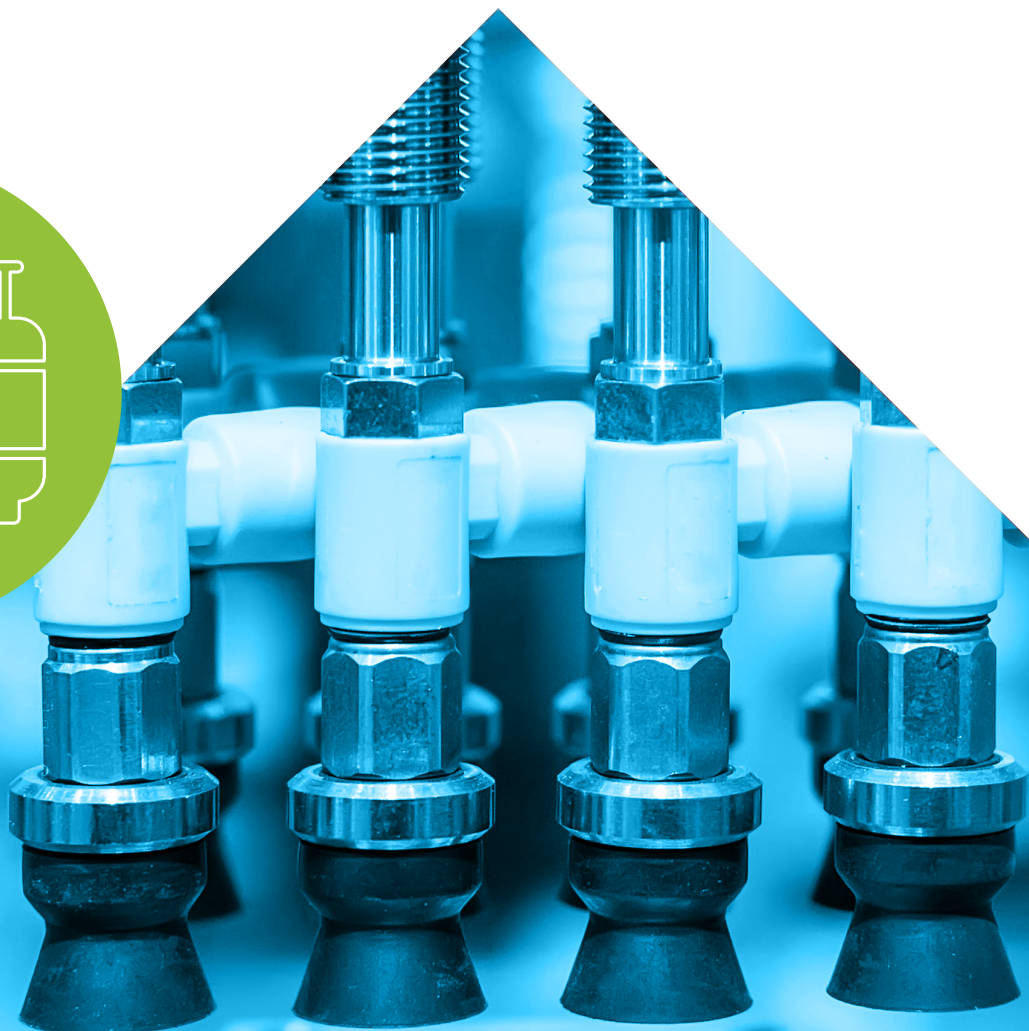
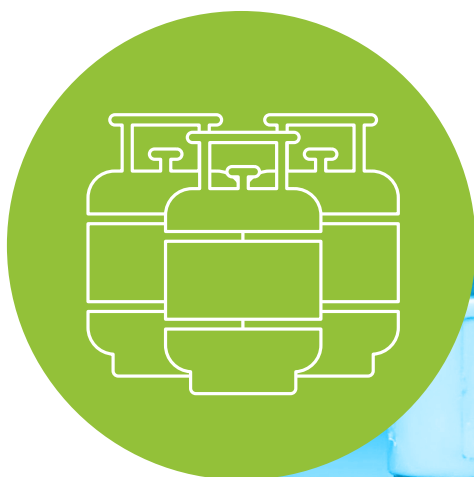
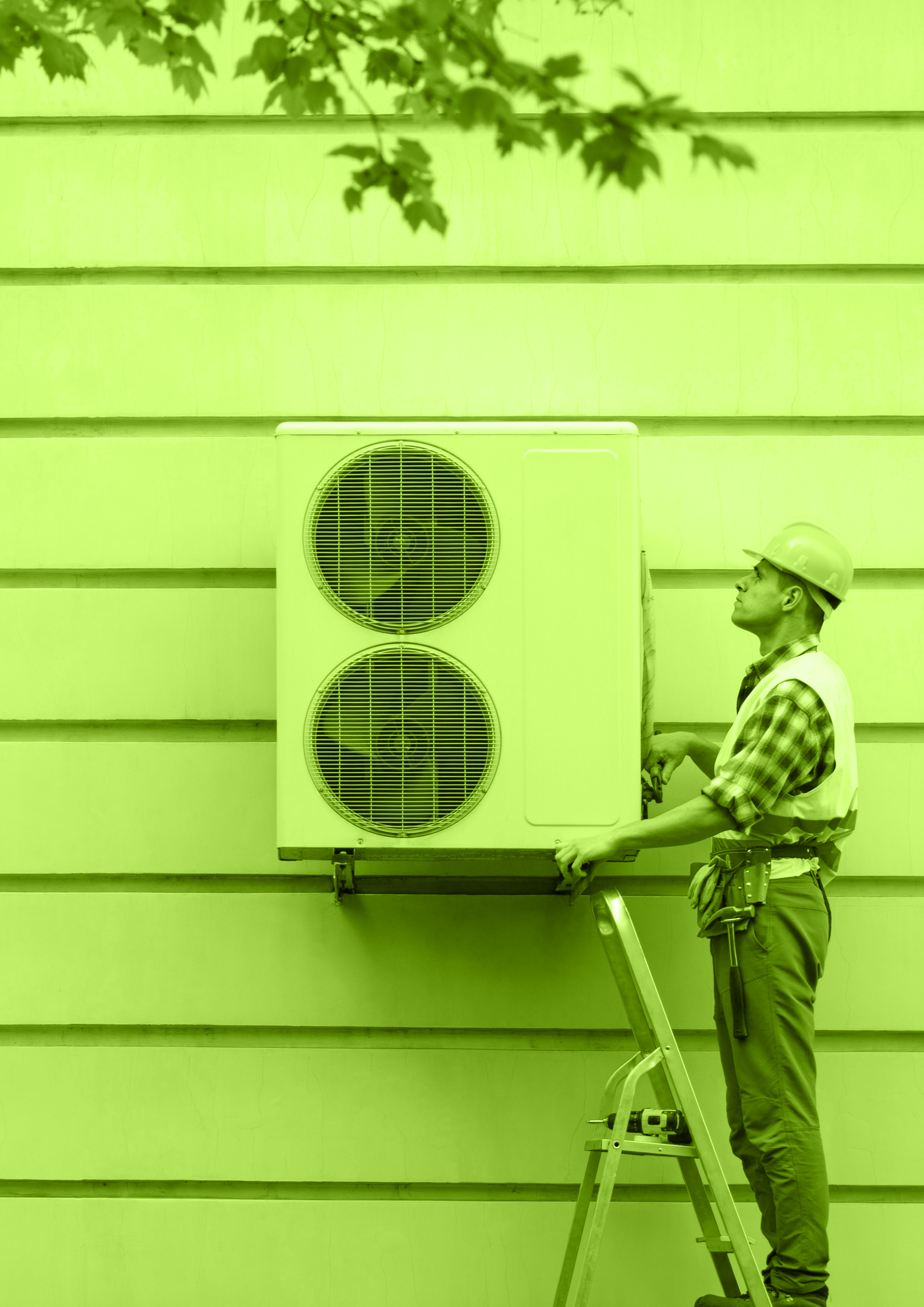

PODPORUJEME UDRŽITELNÉ AMBICE A DŮRAZNĚJŠÍ VYMÁHÁNÍ NAŘÍZENÍ O F-PLYNECH S CÍLEM PODPOŘIT PŘECHOD EVROPY K DEKARBONIZACI

Stanovisko
květen 2022

Evropský technický výbor pro fluorované uhlovodíky (EFCTC)¹, zastupující výrobce a dodavatele HFC, HFO a HCFO, plně podporuje cíle nařízení o F-plynech. EFCTC zejména uznává, že přezkum stávajících pravidel představuje skutečnou příležitost k důraznějšímu zavádění a vymáhání přístupu EU k regulaci F-plynů a k rozšíření opatření pro zamezení únikům z chladicích a klimatizačních techniky a tepelných čerpadel (RACHP), včetně certifikace a rekuperace, na všechny F-plyny. Toho bude dosaženo na základě úspěšného přechodu na řešení s nižším potenciálem globálního oteplování (GWP), které předpokládá stávající nařízení.

Nařízení o F-plynech² v současné době plní své cíle. Naše odvětví je nadále odhodláno přispět svým dílem k plnění již tak ambiciózního harmonogramu ukončení používání HFC, ale upozorňuje, že další postup je třeba pečlivě vyladit, aby nedošlo k narušení a zpoždění přechodu, o který evropský průmysl a spotřebitelé již nyní usilují. Dále je třeba, aby nařízení o F-plynech, při dodržování mezinárodních dohod ze strany EU, chránilo konkurenceschopnost evropského průmyslu a usnadňovalo mezinárodní obchod s výrobky a zařízeními s nižším GWP.

V tomto dokumentu EFCTC předkládá svá stanoviska ohledně způsobu, jakým by revize nařízení měla co nejlépe podpořit tuto životně důležitou snahu a zajistit reálné snížení emisí. EFCTC vyslovuje následující doporučení:

A F-plyny hrají klíčovou úlohu při dekarbonizaci životně důležitých evropských průmyslových odvětví, která závisejí na technologiích vytápění a chlazení. Je třeba zajistit, aby návrh vycházel z důkladného vhodného posouzení každého technologického odvětví anebo aplikace a na jeho základě stanovil potřebné objemy F-plynů tak, aby každé odvětví bylo schopno splnit ambici EU dosáhnout do roku 2050 nulových čistých emisí, v souladu se zásadou „energetická účinnost v první řadě“.

B Návrh obsahuje několik opatření, jež mají nařízení posílit tím, že budou předcházet nezákonnému obchodu s F-plyny prostřednictvím důraznějších ustanovení umožňujících lepší hraniční kontroly a vymáhání plnění nařízení, avšak nezavádí harmonizované minimální pokuty. Je nezbytné zavedení těchto pokut podpořit a rozšířit (jak je podrobněji popsáno níže).

C Účinně zdokonalovat dohled a uplatňování nařízení, zejména pokud se týkají systému kvót na HFC a nových subjektů vstupujících na trh.

D Rozšířit opatření, aby umožňovala lepší podávání zpráv, ověřování a prevenci úniků ze zařízení a řešila otázku nakládání se všemi F-plyny, včetně HFC, HCFO a HFO, po ukončení životnosti.

Na základě těchto čtyř doporučení chce EFCTC zdůraznit a blíže rozvést následující body:

A F-plyny hrají klíčovou úlohu při dekarbonizaci životně důležitých evropských průmyslových odvětví, která závisejí na technologiích vytápění a chlazení. Je třeba zajistit, aby návrh vycházel z důkladného vhodného posouzení každého technologického odvětví anebo aplikace a na jeho základě stanovil potřebné objemy F-plynů tak, aby každé odvětví bylo schopno splnit ambici EU dosáhnout do roku 2050 nulových čistých emisí, v souladu se zásadou „energetická účinnost v první řadě“.

F-plyny hrají klíčovou úlohu při dekarbonizaci životně důležitých průmyslových odvětví Evropy, která závisejí na technologiích vytápění a chlazení. Revidované nařízení o F-plynech musí umožnit plnění těchto paralelních cílů. Nynější návrh se omezuje pouze na přímé emise.

Vyzýváme tvůrce evropské politiky, aby přijali všestrannější pohled a vzali v potaz posouzení ze strany uživatelů F-plynů, zejména pokud jde o energetickou účinnost a dekarbonizaci vytápění tepelnými čerpadly, aby nedošlo ke kontraproduktivním dopadům na obecné cíle Zelené dohody pro Evropu. Udržitelných ambicí bude dosaženo vyvážením vzájemně propojených cílů a legislativních ustanovení o přímých a nepřímých emisích.

Komise označila přezkoumání a revizi stávajícího harmonogramu ukončení používání za nezbytný předpoklad splnění ambiciózních cílů Evropy v oblasti klimatu do roku 2030. Zároveň uznala, že k dosažení uhlíkové neutrality je zapotřebí podporovat inovativní technologie zajišťující energetické úspory v energeticky náročných odvětvích, mobilitě a budovách.

Akční plán REPower EU, jehož cílem je spustit v Evropě během následujících pěti let 10 milionů tepelných čerpadel, ukazuje, do jak vysoké míry musí vyrůst trh s

tepelnými čerpadly pro obytné budovy a s komerčními či průmyslovými aplikacemi téměř ve všech odvětvích, kde zachytávání tepla ze vzduchu, země, vody nebo z odpadních zdrojů představuje skutečnou příležitost k dekarbonizaci a zároveň k přímým úsporám energie. F-plyny tudíž představují životně důležitou technologii pro snížení závislosti EU na fosilních zdrojích vytápění a pro splnění uvedených cílů. Podle odhadů EPEE³ může používání vysoce účinných zařízení RACHP vést v roce 2030 k úsporám ve výši 20GW (gigawatt), což odpovídá 20 jaderným elektrárnám nebo 13 000 větrných turbín.

Vzhledem ke složitosti trhů s RACHP, včetně využití v domácnostech, obchodu, mobilnímu a průmyslovému využití, nelze pro všechny aplikace prosadit jedno univerzální technologické řešení. Každý sektor či aplikace potřebuje samostatné konkrétní a jedinečné posouzení, jež pro každou aplikaci stanoví nejlepší rovnováhu mezi energetickou účinností, efektivním využitím zdrojů (materiál, čas, energie), řešeními s nízkým GWP a bezpečnostními požadavky. Rovněž je třeba vzít v úvahu regionální rozdíly.

Přitom je třeba zajistit neustálou dostupnost řešení pro odvětví a aplikace snažící se nejen dekarbonizovat, ale také zachovat svou provozuschopnost. Většina stávajících systémů vytápění a chlazení vyžaduje nyní dostupné HFC. Neexistují funkční alternativy, jak u těchto systémů dále snižovat hodnoty CO₂. U nových systémů je nezbytné, aby existovala záruka středně- až dlouhodobé dostupnosti řešení s nízkým GWP, včetně HFC a HFO, pro sektory, které se snaží dekarbonizovat své provozny. Například v případě průmyslového chlazení nejsou všechny systémy dostatečně velké, aby vyhovovaly pro použití alternativ, například čpavku nebo CO₂.

Ukončení používání HFC v EU se ukázalo být silným hnacím motorem pro přechod odvětví na řešení s nižším GWP. Nařízení vysílá předvídatelný signál jak odvětvím využívajícím F-plyny, tak těm, která zavádějí a vyvíjejí alternativy k F-plynům s vyšším GWP. Evropský trh od roku 2015 ukazuje, že struktura nařízení o F-plynech poskytuje dostatečnou pružnost pro výběr vhodných chladiv a zároveň podporuje

omezování emisí souvisejících s chladivou. Plný pozitivní dopad stávajícího nařízení o F-plynech potvrdila nejnovější zpráva Evropské agentury pro životní prostředí⁴ o fluorovaných skleníkových plynech.

B Návrh obsahuje několik opatření, jež mají nařízení posílit tím, že budou předcházet nezákonnému obchodu s F-plyny prostřednictvím důraznějších ustanovení umožňujících lepší hraniční kontroly a vymáhání plnění nařízení, avšak nezavádí harmonizované minimální pokuty. Je nezbytné zavedení těchto pokut podpořit a rozšířit, jak je podrobněji popsáno níže.

Zavedení systému kvót po přijetí stávajícího nařízení o F-plynech mělo za následek výrazný nárůst cen. Nezamýšlený vedlejší efekt nového systému způsobil vznik nového, silného černého trhu, kde se obchoduje s ilegálními HFC.

Kvóty jsou nadále obcházeny, často zločineckými organizacemi, které na zmíněném černém trhu, probíhajícím mimo jiné přes internet, dosahují obrovských zisků. Zprávy o nepovolených (tj. nezahrnutých do kvót) HFC na evropských trzích se začaly objevovat již v roce 2016 a v roce 2019 se přes hranice EU mohl ilegálně dostat ekvivalent až 31 milionů tun CO₂.⁵ To odpovídá až jedné třetině legálního evropského trhu.⁶ Několik zemí ilegální dodávky úspěšně zadrželo, například během společného inspekčního týdne.⁷ Přezkum nařízení o F-plynech a zavedení jednotného portálu EU pro oblast celnictví, jež umožňuje lepší spolupráci mezi jednotlivými celními úřady, poskytují dokonalou příležitost dostát výzvě a dále omezit ilegální obchodování s HFC na evropském trhu. Z toho důvodu podporujeme návrh Komise a rádi bychom předložili návrhy na další zlepšení těchto opatření prostřednictvím následujících:

- EFCTC podporuje stanovení minimálních pokut podle čl. 31 za porušení revidovaného nařízení. Členské státy nyní k pokutám přistupují různě a v mnoha případech jsou pokuty tak nízké, že nijak neodrazují od nezákonných aktivit. Tuto nesrovnalost ještě zesilují rozdílné přístupy soudů a odlišné právní mechanismy v členských státech. Tudíž je velmi zapotřebí zavést v celé Evropě koordinovaný minimální přístup, jako jej přijala směrnice EU o obchodování s emisními povolenkami, aby bylo možno dostatečně pokročit v boji proti nezákonnému obchodování.
- *Za druhé*, je třeba zakázat prodej nádob, které nejsou v souladu s předpisy, přes internet na elektronických obchodních platformách. Zásadní pro plnění cílů nařízení v oblasti životního prostředí je dostat pod kontrolu nezákonné dodávky HFC do EU. Problémem při vymáhání oznamovacích povinností je nedostatečná transparentnost internetových tržišť.
- *Za třetí*, je třeba učinit kroky k zastavení zneužívání procesu tranzitu T1, který podle zjištění představuje důležitou cestu nezákonného dovozu HFC. Článek 20 stanoví povinnost registrace a článek 26 vyžaduje podávání zpráv o dovozech, včetně dočasného uskladnění a celních postupů uvedených v čl. 201 a 210 nařízení (EU) 952/2013.⁸ Článek 23 vyžaduje určení míst vstupu a výstupu. EFCTC žádá, aby tato ustanovení byla zachována a doplněna o stanovení kritérií pro výběr celního úřadu.

3 EPEE HFC, výhled pro EU

4 Zpráva EEA z prosince 2021 o F-plynech ukázala pokrok dosažený při uplatňování systému kvót EU na částečně fluorované uhlovodíky (HFC) v souladu s nařízením EU o F-plynech. Ze zprávy vyplývá, že objem HFC uvedený na trh EU byl v roce 2020 o 4 % nižší než limit povolený evropským systémem kvót na HFC, tudíž byl o 52 % nižší než maximální hodnota stanovená kílaskou změnou Montrealského protokolu.

5 https://stopillegalcooling.eu/wp-content/uploads/EFCTC_Press-Release_EN-3.pdf

6 <https://eia-international.org/wp-content/uploads/EIA-report-Doors-wide-open.pdf>

7 <https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/f-gases-worth-more-%e2%82%ac-10-million-seized-in-week>

8 <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex%3A32013R0952>

- *Za čtvrté*, je třeba co nejdříve zajistit povinné zavedení necelní formality Unie pro fluorované skleníkové plyny v jednotném portálu EU pro oblast celnictví.
- *A konečně*, je třeba stanovit pokyny pro nakládání se zabavenými výrobky, nádobami a zařízeními z ilegálních dovozů do EU a je třeba vyčlenit finanční prostředky pro členské státy, které se rozhodnou pro jejich likvidaci.

C Účinně zdokonalovat dohled a uplatňování nařízení, zejména pokud se týkají systému kvót na HFC a nových subjektů vstupujících na trh

Stávající nařízení používá k regulaci uvádění HFC na trh systém kvót. Tento systém přiděluje společnostem působícím na trhu EU každoročně kvótu pro uvedení určitého množství HFC na trh a dále poskytuje kvóty novým subjektům na trhu. Stávající systém neočekávaně vedl ke značné roztržitosti trhu s HFC, jelikož na trhy EU každoročně vstupovalo několik tisíc nových subjektů, ve snaze obejít systémy kvót. To způsobilo narušení zavedených dodavatelských sítí fungujících v souladu s předpisy, které masivně investovaly do manipulace s HFC a do jejich znovuzískávání. Zároveň to vytvořilo významné byrokratické obtíže při kontrole dovozu HFC do EU.

Přezkum nabízí možnost uvážit, zda povolení dalšího vstupu nových subjektů na trh bude prospěšné pro dodávky F-plynů na evropský trh, když zároveň kvůli ukončení používání dále klesají povolené objemy. Zároveň je možno zvážit postupy nakládání s novými žádostmi.

- *Za prvé*, návrh Komise zavádí nové podmínky pro registraci a přidělení kvóty. EFCTC plně podporuje účinné prověřování všech společností uvádějících HFC na trh EU, jak je navrhováno.
- *Za druhé*, EFCTC upozorňuje že pro účely lepšího vymáhání nařízení lze využít zálohový poplatek,

který má být podle návrhu ukládán všem výrobcům a dovozcům a který má pokrýt administrativní náklady na přidělování kvót, náklady IT služeb a systémů licencování. Zdůrazňujeme, že všechny poplatky musejí být spravedlivé a úměrné. Všechny nezbytné struktury a zdroje pro vymáhání musejí být připraveny ještě před zavedením platby podle čl. 17 [4]. Navrhovaný poplatek ve výši 3 eur za ekvivalent jedné tuny CO₂ a zálohová platba za přidělení kvót jsou přemrštěné a mohly by narušit dodávky na trh.

D Rozšířit opatření, aby umožňovala lepší podávání zpráv, ověřování a prevenci úniků ze zařízení a řešila otázku nakládání se všemi F-plyny, včetně HFC, HCFO a HFO, po ukončení životnosti

Mají-li se zlepšit opatření podle nařízení o F-plynech, pokud jde o podávání zpráv a ověřování, je třeba odstranit nebo změnit limity a výjimky, aby nedocházelo ke zneužívání ze strany účastníků trhu a aby bylo zajištěno, že nebude ohroženo dodržování mezinárodního závazku EU podle kigalské změny.

Máme-li lépe řídit používání a emise F-plynů na evropském trhu, je nezbytné plně porozumět celému životnímu cyklu těchto výrobků a zařízení. Díky tomu bude možno přijmout opatření, která budou předcházet emisím v nejdůležitějších klíčových oblastech. Stěžejní pilíře, jimž je třeba při přezkumu věnovat pozornost, jsou: lepší informování o nakládání s F-plyny, a to pomocí povinného používání a posuzování elektronické evidence podle čl. 7, a o znovuzískávání, recyklaci a regeneraci, jakož i posílení ustanovení o nakládání s F-plyny po ukončení životnosti.

- *Za prvé*, řešení úniků, znovuzískávání a opětovného použití skýtá skutečné příležitosti k dalšímu snižování emisí všech F-plynů včetně HFC, HCFO a HFO. Kdekoli je to technicky proveditelné, měla by být upřednostněna podpora znovuzískávání a následné recyklace nebo regenerace. Je nezbytné, aby členské státy podporovaly vytvoření režimů odpovědnosti výrobce podle čl. 9, pokud jde o

znovuzískávání fluorovaných skleníkových plynů a jejich následnou recyklaci, regeneraci nebo zneškodnění. K tomuto účelu by zároveň Komise měla posoudit možné příležitosti k harmonizaci těchto režimů na úrovni EU.

- *Za druhé*, zavedení požadavku podle čl. 29, aby členské státy shromažďovaly, posuzovaly a sledovaly povinnou evidenci v elektronické podobě, by pomohlo při zjišťování úniků a emisí.
- *Za třetí*, přidat do profilu na portálu F-plynů obchodní specifikaci, aby podniky provádějící regeneraci F-plynů mohly podávat zprávy o svých příslušných činnostech.

13 DOPORUČENÍ EFCTC PRO ÚSPĚŠNOU REVIZI NAŘÍZENÍ O F-PLYNECH

Ukončení používání

- 1 Tvůrci politiky EU by měli vést debaty se skupinami uživatelů a zjistit jejich názory na to, zda jsou, nebo nejsou schopni splnit nově navrhovaný harmonogram ukončení používání HFC a jaký dopad to bude mít na jejich investice provedené podle stávajícího nařízení.
- 2 Požádat Komisi o vysvětlení, jak (metodika/proces/zjištění) postupovala při přezkumu dříve navrhovaného, přísnějšího ukončení používání a jeho dopadů na cíle akčního plánu REPower EU, který ukládá zavést v Evropě během následujících pěti let 10 milionů tepelných čerpadel. Nová ustanovení nařízení o F-plynech by mohla zpomalit tolik potřebné zavádění tepelných čerpadel v Evropě, jakož i zavádění jiných energeticky účinných technologií.

Nezákonné obchodování

- 3 *Článek 31* umožňuje stanovit maximální výši pokut. EFCTC je přesvědčena, že by měl existovat soubor minimálních pokut za nedodržování nařízení, který by účinně odrazil od nezákonného obchodu.
- 4 *Článek 20* stanovuje povinnost registrace a *článek 26* vyžaduje podávání zpráv o dovozech, včetně dočasného uskladnění a celních postupů uvedených v čl. 201 a 210 nařízení (EU) 952/2013⁹. *Článek 23* vyžaduje určení míst vstupu a výstupu. EFCTC žádá, aby tato ustanovení byla zachována a doplněna o stanovení kritérií pro výběr celního úřadu.

⁹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex%3A32013R0952>

- 5 Článek 11 zdokonaluje kontrolu dodávek HFC do EU. To je nezbytné pro prevenci nezákonného obchodování. EFCTC je přesvědčena, že by toto opatření mělo být dále posíleno a mělo by buď zakázat prodeje F-plynů na internetových tržištích, nebo by mělo zavést povinnou certifikaci pro podniky prodávající F-plyny přes internet ve velkém objemu.
- 6 Článek 23 zavádí řadu úkonů vnitrostátních celních orgánů, EFCTC žádá, aby byly vydány pokyny pro likvidaci zabavených výrobků, nádob a zařízení nezákonně dovezených do EU (tj. načasování) a aby pro členské státy, jež se rozhodnou pro jejich likvidaci, byly vyčleněny finanční prostředky.
- 7 Zajistit co nejdříve povinné zavedení necelní formality Unie pro fluorované skleníkové plyny v jednotném portálu EU pro oblast celnictví.

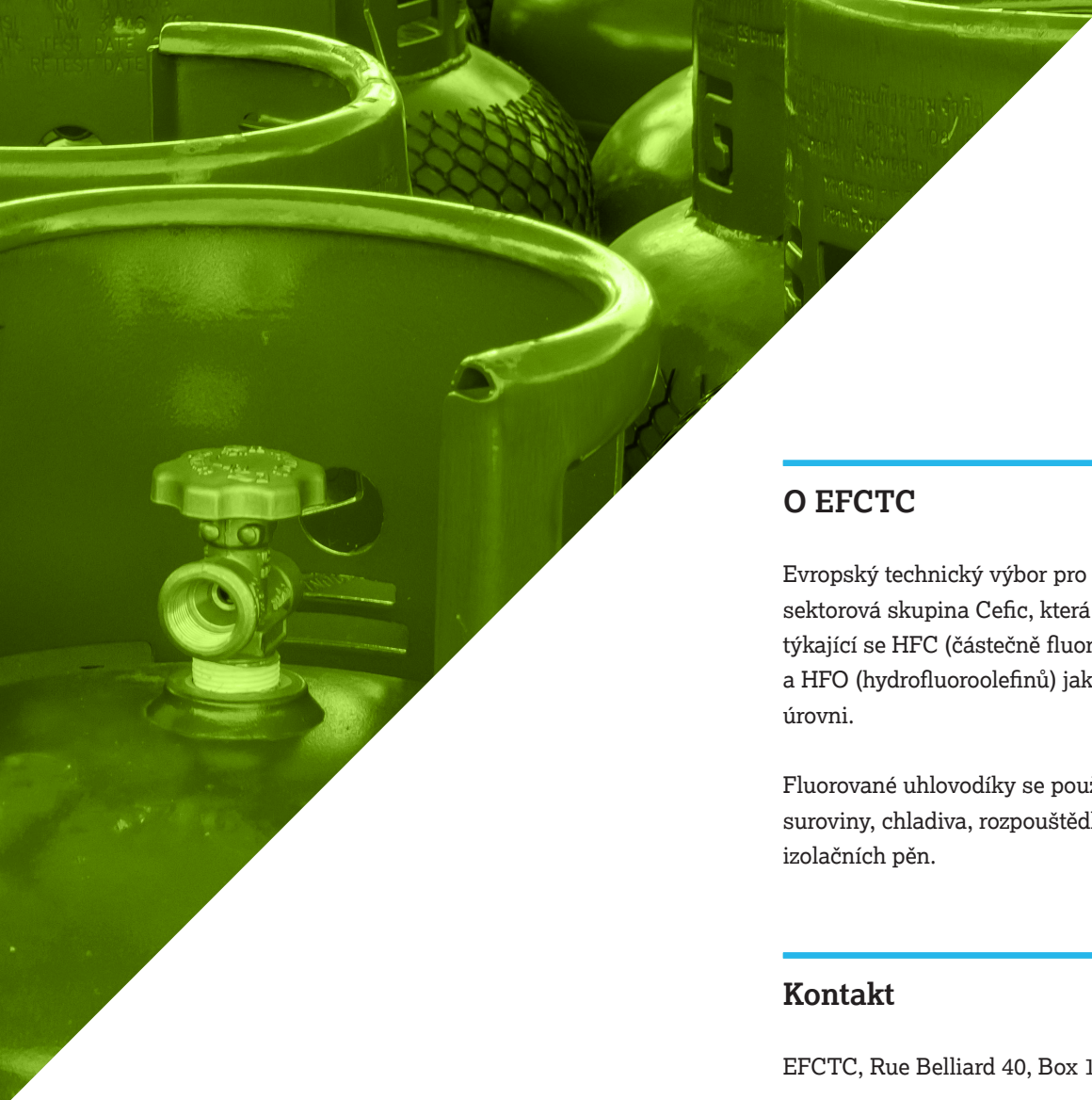
Přidělování kvót a rezerv vývozcům a dovozcům

- 8 Uložit všem výrobcům a dovozcům **přiměřený** zálohový poplatek, který pokryje pouze náklady na externí pracovníky spravující přidělování kvót, IT služby a systémy licencování pro účely uplatňování nařízení. Musí být prokázáno, že donucovací opatření umožněná těmito poplatky účinně působí proti nezákonnému obchodování s HFC.
- 9 Udržovat systém účinného prověřování všech společností, které uvádějí HFC na trh EU v souladu s čl. 18 návrhu.

Podávání zpráv, ověřování, kontroly úniků a nakládání s F-plyny po ukončení životnosti

- 10 EFCTC důrazně podporuje novou povinnost ověřování všech podniků podle čl. 16 [9] (tj. historické výkaznictví o výrobě, dovozu, vývozu, použitých vstupních surovinách a zneškodnění F-plynů), která byla rozšířena také na veškeré podávání zpráv o objemech přesahujících limit 1000 t CO₂e.
- 11 Odstranit výjimku z podávání zpráv pro výrobce a dovozce HFC **ve velkém** u objemů nepřesahujících ekvivalent 100 tun oxidu uhličitého (CO₂e) ročně podle čl. 26 [1], s cílem zabránit mnohonásobným dovozům HFC.
- 12 Zavedení požadavku podle čl. 29, aby členské státy shromažďovaly a porovnávaly údaje z evidence.
- 13 Rozšíření článku 9 na vytvoření režimů odpovědnosti výrobce, za účelem znovuzískávání fluorovaných skleníkových plynů a jejich recyklace, regenerace nebo zneškodnění členskými státy by mělo být podmíněno požadavkem, aby Komise podala zprávu a posoudila možnosti, pokud jde o harmonizaci těchto režimů na úrovni EU.

O EFCTC

Evropský technický výbor pro fluorované uhlovodíky je sektorová skupina Cefic, která sleduje legislativu týkající se HFC (částečně fluorovaných uhlovodíků) a HFO (hydrofluoroolefinů) jak v EU, tak na globální úrovni.

Fluorované uhlovodíky se používají jako vstupní suroviny, chladiva, rozpouštědla a jako nadouvadla izolačních pěn.

Kontakt

EFCTC, Rue Belliard 40, Box 15, B-1040 Brusel

PŘESEDNA EFCTC

Dr. Nick Campbell

nick.campbell@arkema.com

SEKRETARIÁT EFCTC

Eszter Komaromi

eko@cefic.be

DALŠÍ INFORMACE

<https://www.fluorocarbons.org/>

<https://f-gas-regulation-review-2022.eu/>

Upozornění: Toto stanovisko vyjadřuje pohledy a názory sektorové skupiny EFCTC, nikoli nutně Cefic jako takové.

A sector group of Cefic

European Chemical Industry Council - Cefic aisbl

EU Transparency Register n° 64879142323-90